

Milí čitatelia,

po dvojmesačných prázdninách a symbolicky v deň otvorenia nového školského roka prichádza k vám prvé číslo nového ročníka nášho/vášho Poľnohospodára. Už štyridsaťsedem rokov je zrkadlovým obrazom diania na našej škole. Napriek svojej „veku“ má však stále tú istú ambíciu, byť pri všetkom, čo sa tu deje. V oblasti pedagogickej, vedeckovýskumnej, ale aj spoločenskej a sociálnej, kultúrnej, športovej, pri všetkom, čo sa dotýka života univerzity i čo naň pôsobí zvonka. Veď univerzita, to nie je svet sám pre seba, ale súčasť mesta, regiónu, krajiny, európskej a svetovej siete vzdelávacích inštitúcií. Na druhej strane je to zložitý organizmus, ktorý žije svojimi každodennými radostami a starosťami. S radostami sa treba deliť, starosti riešiť. Radi by sme boli pri tom. Rátame s vašou pomocou, milí spolupracovníci, kolegovia. Vaše zážitky, názory, polemické hlasy, ale aj osobné impresie budú vítaným námetom a (veríme, že) aj zaujímavým a poučným čítaním. Aj s vami rátame, milí študenti! Veď zážitky z rokov strávených na vysokej škole, to je čas, na ktorý sa najradšej spomína! Radi medzi vami objavíme aj nové talenty, ak nám dovolíte nazrieť do vašej tvorivej dielne, priblížite nám svoje hobby či mimoškolárske aktivity. Preto je v redakcii Poľnohospodára rok otvorených dverí. Tešíme sa na spoluprácu a všetkým zamestnancom Slovenskej poľnohospodárskej univerzity prajeme úspešný štart do nového školského roka!

Vaša redakcia

Nad novým zákonom o VŠ

Akademická obec Slovenska sa dlhodobo dovoľavala nového zákona o vysokých školách. Všetci sme mali možnosť viac alebo menej prispieť novou myšlienkou do procesu koncipovania jeho mnohopočetných návrhov. Termíny prerokovania vládneho návrhu zákona o VŠ v parlamente sa posúvali, vplyvy na úpravy viacerých závažných ustanovení každého nového návrhu mali rôznu intenzitu. Po novoročných sklamaníach z nepríjateľného nového zákona o VŠ nasledovala skepsa, či vôbec súčasná vládna garnitúra nový zákon o vysokých školách stihne prijať. Porevolučná stosedemdesiatdvojka so zmysluplnými nadväznými zmenami nám už prirástla k srdcu, keď nás už takmer spohľadivo viac ako desaťročie celkom dobre regulovala. V takejto atmosfére nás v priebehu akademického, ale aj hospodárskeho roka, nepripravených, prekvapila náhla účinnosť nového zákona. Prvý apríl nebol žartom, ale skutočnosťou, že nový zákon o vysokých školách, ale aj ďalší dôležitý zákon o verejnej službe treba bez odkladu začať aplikovať. Vzdať sa desaťročiami osvojených postupov a kurately v podobe rozpočtových organizácií nebolo a stále ešte nie je jednoduché. Krátkosť času medzi platnosťou a účinnosťou nového zákona si vynútila tzv. prechodné obdobie, ktoré však pri takých náročných zmenách, tiež nie je primerane dlhé. Rozšírenú autonómiu našich univerzít ešte dlho nebudeme vnímať ako výdobytok slobodne sa rozhodovať vo veciach, viazucich sa na naplnenie poslania najvyšších vzdelávacích inštitúcií v tomto štáte. Osvojenie si nových postupov, väčšej farchy zodpovednosti v kolektívnom a individuálnom rozhodovaní za každý strategický, ale aj jednotlivý úkon na všetkých stupňoch, zvládnutie prechodu majetku doposiaľ spravovaného štátom do vlastníctva univerzity, transformácia študijných odborov a veta ďalších vážnych zmien sa dotýka v prevažnej miere zamestnaneckej časti akademického obce. K rutinným úkonom všedného dňa pribudlo značné množstvo ďalších, ktoré sú v zmysle nového zákona tiež limitované časom. Do kategórie ďalších zákonných povinností VŠ pribudlo vypracovanie dlhodobého zámeru verej-

nej vysokej školy, vypracovanie výročnej správy o jej činnosti, zabezpečenie overovania ročnej účtovnej závierky auditorom a podobne

Nové úlohy, staronové alebo v novej formálnej podobe, čakajú nielen na vysoké školy, ale aj na nášho zriaďovateľa. V zmysle zákona bude vypracúvať, aktualizovať a zverejňovať dlhodobý zámer rezortu vo vzdelávacej, výskumnej, vývojovej a umeleckej činnosti, a to na 5 až 10 rokov, vyhodnocovať dlhodobé zábery jednotlivých verejných vysokých škôl, určovať pre ne dotácie zo štátneho rozpočtu, bude môcť rozhodnúť o obmedzení medziročného nárastu počtu študentov v dennej forme štúdia na verejnej vysokej škole, resp. bude pôsobiť v ďalších v zákone taxatívne vymenovaných kompetenciách.

Realizácia nespočetného množstva zákonmi vynútených, vykonávaných, prebiehajúcich, ako aj pripravovaných zmien si vyžaduje

ZAMYSLÉNIE

neúspešnú mieru tolerancie všetkých zainteresovaných, vzájomnú empatiu, kolegiálnosť a lojalnosť celej akademického obce. Právna forma verejnej vysokej školy ako verejnoprávnej inštitúcie s právami a povinnosťami definovanými v novom zákone o VŠ totiž nemá analógiu v právnom poriadku SR. Na jej precizovanie sa bude ďalej pracovať formou noviel zákona o vysokých školách, ale aj noviel iných súvisiacich právnych predpisov, ako aj prijímaním ďalších vykonávacích predpisov.

Záverom chcem povzbudiť akademickú obec myšlienkou z Machiavelliho diela Vladár v ktorom už v r. 1513 stálo: „A nesmieme zabúdať, že nič sa nezačína tak obtiažne a nič neprináša takú veľmi malú nádej na úspech ako zavádzanie nového systému. Tomu, kto ho zavádza, sú nepriatelia všetci, ktorí sa predtým mali dobre. Jeho stúpenci ho zastávajú opatrne a vložne, aj napriek tomu, že v budúcnosti od neho veľa očakávajú. Opatrní sú preto, že sa obávajú odporcov a nedôverčiví preto, že je v ľudskej prirodzenosti neveriť novotám, pokiaľ človeka skúsenosť nepresvedčí nezvratnými dôkazmi o ich užitočnosti.“

JUDr. E. Chebeňová,
kvestorka SPU

ROČNÍK 47.

ČÍSLO 1

20. SEPTEMBRA 2002

CENA: 3 SK

poľnohospodár

DVOJTÝŽDENNÍK SLOVENSKEJ POĽNOHOSPODÁRSKEJ UNIVERZITY V NITRE

ROZHOVOR S JUDr. P. MARTVOŇOM Z POĽNOHOSPODÁRSKEHO ZNALECKÉHO ÚSTAVU SPU

V ponuke predmetov aj súdne inžinierstvo

V štatúte SPU, ktorý Akademický senát schválil dňa 10. 7. 2002, figuruje v článku 4 medzi pedagogickými a výskumnými pracoviskami uvedený aj Poľnohospodársky znalecký ústav (PZU). Toto pracovisko v minulosti nebolo súčasťou našej univerzity, preto nás zaujímalo, aké je jeho poslanie. O informácie sme požiadali JUDr. PAVLA MARTVOŇA, ktorý je poverený riadením tohto ústavu.

-Poslaním PZU je usmerňovanie práce znalcov v odboroch znaleckej činnosti, zameraných na poľnohospodárstvo, poľovníctvo a ochranu životného prostredia. Svoju činnosť bude realizovať v troch rovinách. Po prvé, vytvorením systému vzdelávania pre denných študentov SPU, a to nepovinne voliteľným predmetom súdne inžinierstvo (2 semestre) v uvedených znaleckých odboroch, ako aj vzdelávaním znalcov a uchádzačov o znaleckú činnosť formou špecializovaného štúdia, kurzov a uceleného špecializovaného štúdia. Sem patrí aj oblasť prípravy materiálov pre metodické usmerňovanie znaleckej činnosti v spomenutých odboroch. Po druhé to bude výkon znaleckej činnosti pre štátne orgány a orgány, na ktoré prešli úlohy štátnych orgánov, ako aj znaleckej činnosti vykonávanej v súvislosti s právnymi úkonmi občanov a organizácií. Bude treba zabezpečiť vysokú úroveň znaleckej činnosti. Treťou oblasťou bude vedeckovýskumná činnosť, predovšetkým v oblasti mimoriadne obtiažnej znaleckej činnosti vyžadujúcej vedecké posúdenie, a to v oblastiach metodiky, analýzy a diagnostiky.

* Čo bude obsahom štúdia predmetu súdne inžinierstvo? Kedy sa začne s jeho výučbou?
-Súdne inžinierstvo je nepovinne voliteľný predmet denného štúdia. Prihlásiť sa naň môžu poslucháči 4. a 5. ročníka denného štúdia. Obsahom štúdia v prvom semestri je všeobecná časť, ktorá obsahuje základy súdneho inžinierstva, organizácie a riadenia znaleckej činnosti, vybrané kapitoly z práva - občianskeho,

nie je organizované štúdium podľa bodu a.

c) ďalšie vzdelávanie - doškolenie znalcov (predatestné doškolenie v rozsahu 45 h.). Začiatok tejto formy vzdelávania je viazaný na prípravu učebných osnov, študijných materiálov, ako aj na uzatvorenie Rámcovej dohody s Ministerstvom spravodlivosti SR. Verím však, že aj tu sa nám čo najskôr podarí uvedené úlohy zvládnuť a začať s realizáciou výučby.

* Predmetom činnosti SPU má byť aj znalecká činnosť. V akých odvetviach a v akom rozsahu?

-PZU hneď po svojom zriadení požiadala Ministerstvo spravodlivosti SR o zápis do zoznamu ústavov a iných pracovísk špecializovaných na znaleckú činnosť vo všetkých odvetviach odborov poľnohospodárstva, poľovníctva a ochrany životného prostredia. Podľa vyjadrenia pracovníkov MS SR, minister spravodlivosti žiadosť schválil a čakáme na spracovanie príslušnej dokumentácie. Pre jednotlivé znalecké odvetvia boli určené garanti, pre odbor poľnohospodárstva doc. Ing. Karol Kalúz, CSc., pre odbor poľovníctva doc. Ing. Vojtech Horčín, CSc., a pre odbor ochrany životného prostredia prof. Ing. Jozef Kulich, PhD., ktorí vytvorili tímy pracovníkov tak, aby mohli spracovávať znalecké posudky zo všetkých uvedených odborov. Naša univerzita má dostatok vedeckých pracovníkov na požadovanej úrovni a taktiež aj dostatočné technické vybavenie, aby vedela zabezpečiť vysokú úroveň znaleckej činnosti.

* Uvažuje sa aj so znaleckou činnosťou v iných odboroch?

-V prvom rade by sme chceli, aby na našej univerzite bolo viac znalcov zapísaných v zozname znalcov Krajského súdu v Nitre. V súčasnosti ich je 11. Podľa mňa je to veľmi málo v pomere k počtu vedecko-pedagogických pracovníkov univerzity. Veľmi radi pomôžeme záujemcom o

znaleckú činnosť z radov vedecko-pedagogických pracovníkov aj z iných odborov, prípadne navrhujeme ich menovanie za znalcov. Následne by sme chceli požiadať o rozšírenie odborov znaleckej činnosti, aby sa čo najviac zhodovali s predmetmi výučby a výskumom na SPU.

* Vaše plány na najbližšie obdobie?

-Dopracovať organizačný poriadok, ustanoviť vedeckú radu ústavu a radu konzultantov. Po splnení týchto úloh informovať verejnosť, štátne a iné orgány o vzniku ústavu, aby sa čo najskôr mohla začať realizovať znalecká činnosť. Ďakujem za rozhovor.

prof. Ing. D. Húska, PhD.

Pri okrúhlym stole

sa nemusí vždy konať iba oficiálne rokovanie o vážnych veciach. Možno si pri ňom aj príjemne posedieť a pospomínať na časy minulosti, nie vždy prajné, prebrať veci súčasné, na vášnu i veselú nótu. Tak ako pri našej návšteve u jubilanta prof. Ing. PAVLA KABINU, PhD. Pri šálke kávy, v spoločnosti priateľov a milých hostiteľov.

Katedra krajinného inžinierstva a Katedra krajinného plánovania a pozemkových úprav FZKI zorganizovali v júni pri príležitosti sedemdesiatin svojho bývalého kolegu a priateľa odborných seminárov pod názvom Minulosť a perspektívy hydromeliorácií, ktorého nosnými témami boli závlahy a odvodňovanie poľnohospodárskych pôd v súčasných podmienkach, úpravy a revitalizácie malých vodných tokov a kanálov, stav a využívanie vodných nádrží na Slovensku, eliminovanie dopadov extrémneho prírodných javov a úlohy a význam protieróznej ochrany pôdy. Bolo to začiatkom leta, keď poľnohospodári stáli zoči-voči extrémnym teplotám a suchu a nikto ešte netušil, že o niekoľko týždňov zasiahne strednú Európu ďalší ničivý element - záplava. Akoby načasované slová, ktorými prof. Kabina uvádzal do života jednu zo svojich skrípt: „Naša rodná planéta nie je celkom taká pokojná a dobromyseľná, ako si to často myslíme. Preto musíme mať rešpekt pred nesmiernymi silami prírody a snažiť sa ich dokonale poznať a vedieť sa im brániť, lebo nás môžu ohroziť na ktoromkoľvek mieste a v ktoromkoľvek čase“.

Pedagóg, vedec, vynálezca, poradie nie je dôle-

žitý, veď všetky tri poslania sa v živote Pavla Kabinu vzájomne prelínajú a dopĺňajú. Narodil sa tu v Nitre, maturoval v roku 1951. „Vybral som si lesarínu, odbor lesných stavieb na vysokej škole v Brne. I keď maminka chcela, aby som bol lekárom, sestra by ma bola rada videla ako stavebného inžiniera, triedny profesor ako strojár. Ale mne sa páčila uniforma! Po prvom ročníku hovoriť mame, asi som sa pomýlil, nechcem to študovať. Ona na to, sám si si vybral, tak to musíš dokončiť. A potom si ďalej študuj, čo chceš! Absolvoval som v roku 1959 a v roku 1960 som postgraduálne študoval vodné stavby a meliorácie na technike v Bratislave.“ Po ukončení štúdia nastúpil do zamestnania v Štátnom poľnohospodárskom projektovom ústave v Nitre, ale v roku 1961 prišla ponuka z Vysokej školy poľnohospodárskej na vypracovanie koncepcie nového študijného odboru poľnohospodárske meliorácie. „Prišiel som na Agonomickú fakultu k prof. Frídeckému, s Jankom Gombošom a Dušanom Húskom sme tvorili oddelenie meliorácií na Katedre základnej agrotechniky. Starý pán profesor bol s nami spokojný, nijaké starosti sme mu nerobili, len ho mrzelo, že máme túlavé topánky, pohybovali sme sa vždy niekde medzi Prahou a Košicami, prípadne v zahraničí... V roku 1962 prišiel príkaz od vtedajšieho dekana na vytvorenie špecializácie, no a o dva roky neskôr sa zo špecializácie stala katedra. Všetko

(Pokračovanie na 3. str.)

Z VEDECKÝCH PODUJATÍ

Hovädzí dobytok

v novom tisícročí

Katedra špeciálnej zootekniky SPU v Nitre v spolupráci so Slovenskou holsteinskou asociáciou, Zväzom chovateľov slovenského strakatého dobytká, Zväzom chovateľov pinzgauškého dobytká, Zväzom chovateľov mäsových plemien dobytká na Slovensku a Prvou slovenskou agrárnou spoločnosťou zorganizovala v dňoch 5. a 6. septembra 2002 medzinárodnú vedeckú konferenciu pod názvom **Hovädzí dobytok v novom tisícročí**.

Z perspektívneho hľadiska sa predpokladá, že aj v budúcom období bude chov hovädzieho dobytká na Slovensku plniť dve základné funkcie – produkčnú a mimoprodukčnú, pričom v súlade s európskymi trendmi má vzrastáť predovšetkým význam mimoprodukčných funkcií.

Realizácia produkčnej funkcie predpokladá vyrábať kvalitné suroviny pre domácu spotrebu a produkty, ktoré možno v súlade s medzinárodnými dohovormi realizovať na zahraničných trhoch. Zvyšovanie produkcie v cieľnom časovom horizonte bude vytvárať lepšie podmienky pre vstup Slovenska do EÚ.

Mimoprodukčná funkcia chovu dobytká, daná predovšetkým jeho schopnosťou prispievať k zlepšovaniu kultúrneho charakteru krajiny, je do značnej miery závislá od početných stavov, presnejšie od zafarbenia trvalých trávnych porastov hovädzím dobytkom.

Na základe tohto základného smerovania bol obsah konferencie v troch odborných sekciách zameraný na analýzu aspektov výrobo-produkčných funkcií chovu HD, na prezentáciu noviniek vo výžive a kŕmení, priame a nepriame úžitkové vlastnosti, moderné šľachtiteľské programy a chovateľské aspekty, ktoré podmieňujú vysokú úžitkovosť a ekonomickú efektívnosť tohto odvetvia živočíšnej výroby.

Plenárne zasadnutie konferencie, ktoré sa konalo v aule SPU, otvoril odborný garant

konferencie doc. Ing. P. Strapák, PhD., a prorektor SPU doc. Ing. J. Brindza, CSc. Súčasťou zasadnutia bolo slávnostné odovzdanie vyznamenania emeritným pracovníkom KŠZ, prof. Ing. D. Medveckému, DrSc., doc. Ing. J. Ďurečkovi, CSc., Ing. Z. Kuzine, CSc., a Ing. O. Pelechovi, CSc., ktoré im udelil rektor SPU za aktívnu činnosť pri rozvoji SPU. Vedúci KŠZ doc. Ing. J. Mlynek, CSc., odovzdal ďakovné listy spolupracujúcim organizáciám.

Odborná časť plenárneho zasadnutia bola zameraná na aktuálne otázky smerovania Slovenska do Európskej únie, našej konkurencieschopnosti na európskych trhoch, zavedenia výrobných kvót a na možnosti subvenčnej politiky EÚ. S prednáškou na túto tému vystúpil Ing. A. Marksteiner z Prezidentskej konferencie poľnohospodárskych komôr Rakúska. Ďalšími referujúcimi boli Ing. R. Pichler z Pracovného spoločenstva chovateľských zväzov Rakúska a prof. Dr. H. Sölkner z Poľnohospodárskej univerzity vo Viedni.

V odbornej časti konferencie v Kongresovom centre SPU odznelo 34 referátov domácich a zahraničných expertov a 18 prác bolo prezentovaných formou posterov.

Program konferencie dopĺňala prezentácia firiem a insemináčnych spoločností, pôsobiach na agrárnom trhu Slovenska.

Zahranční účastníci absolvovali v rámci spoločenského programu prehliadku Národného žrebčína v Topoľčiankach, kde si okrem historických pamiatok prezreli kolekcie plemien arabského koňa a lipicana, ktoré sú považované v chove koní za národné bohatstvo Slovenska.

doc. Ing. Peter Strapák, PhD.

Štatistická konferencia

V Kongresovej sále SPU sa 11. – 13. septembra 2002 uskutočnila celoslovenská štatistická konferencia s medzinárodnou účasťou. Organizačným gestorom podujatia, spolu s Krajskou správou Štatistického úradu SR v Nitre, bola Katedra štatistiky a operač-

ného výskumu FEM. Rokovanie otvoril RNDr. Peter Mach, prededa Štatistického úradu SR a doc. PhDr. E. Rohaľová, CSc., prorektor SPU. Referujúci vo svojich vystúpeniach prezentovali odborné štatistické analýzy z oblasti ekonomiky a štatistického výkazníctva SR, zaoberali sa však aj situáciou štatistiky pred vstupom do EÚ.

prof. Ing. J. Hrubý, PhD.

Cudzorodé látky

v životnom prostredí

bol názov 4. medzinárodnej vedeckej konferencie, ktorú 12. septembra 2002 na pôde SPU zorganizovala Katedra chémie a Katedra ochrany životného prostredia a zoológie. Vystúpenia odborníkov zo slovenských univerzít a výskumných ústavov, ako i hostí z Poľska, Maďarska a Čiech boli orientované na stav a monitorovanie cudzorodých látok a kontaminantov v pôde, ovzduší, vode a v potravinách so zreteľom na hodnotenie rizík pre obyvateľstvo a jeho zdravotný stav, biosféru, životné prostredie a produkciu neškodných krmovín a požívatin. Z referátov, posterov a diskusie vyplynulo, že problematiku hygieny pôdy, zdravých produktov ako i zdravotného stavu obyvateľstva sa venuje náležitá pozornosť. V posledných rokoch sa aj na Slovensku prehlbili poznatky o kumulácii a rizikách toxických prvkov. Imisná a emisná situácia sa na našom území stabilizovala, avšak lokálne znečistenie ovzdušia, najmä v oblastiach s poľnohospodárskou výrobou je i naďalej problematikou, na ktorú sa treba viac sústrediť. Zo záverov vedeckej konferencie ďalej vyplynulo, že veľkú starostlivosť treba i naďalej venovať problematike hygienického, technického, environmentálneho i ekonomického stavu vôd. Účastníci konštatovali, že výskum a programy v oblasti životného prostredia, s dôrazom na zachovanie a stabilizáciu zdrojov pre budúcu generáciu, by nemali byť len proklamované, ale mali by sa stať reálnou prioritou vládnych programov Slovenskej republiky i okolitých krajín.

Ing. Tomáš Tóth

Pod záštitou ministra školstva SR doc. Ing. P. Ponického, PhD., a dekanky Pedagogickej fakulty UKF doc. PhDr. G. Porubskej, CSc., sa 27. – 28. augusta 2002 na pôde UKF v Nitre uskutočnil 15. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie DIDMATTECH 2002. Na jej prípravu sa spolu s ďalšími univerzitnými pracoviskami zo Slovenska, Čiech a Poľska, podieľala aj Katedra fyziky Mechanizačnej fakulty. Íšlo najmä o zabezpečenie ubytovania účastníkov, prípravu spoločenského večera, vydanie zborníka a pod.

Podujatie, určené pedagógom, ale i doktorandom a nadaným študentom, malo poskytnúť účastníkom najnovšie poznatky z oblasti vedy o materiáloch, edukačných a informačných technológiách a umožniť im prezentovať výsledky vlastnej vedeckovýskumnej činnosti so špeciálnym dôrazom na didaktické aspekty výučby.

DIDMATTECH

Počas dvoch dní odznelo viac ako 70 referátov účastníkov zo Slovenska, Čiech, Poľska a Rumunska, ktorí rokovali v piatich odborných sekciách: materiálovo-technologická, technická, sekcia informačných technológií, všeobecnej didaktickej technológie a odbornej didaktickej technológie. Príspevky pracovníkov Katedry fyziky MF, ktorí aktívne vystúpili najmä v prvej sekcii, sa týkali najmä fyzikálnych vlastností materiálov, problémov pri štúdiu interakcie fyzikálnych polí a biologického materiálu, využitia fraktálnej analýzy vo výskume materiálov, elektrických a transportných vlastností biologických materiálov. Na konferencii sa zúčastnil aj minister školstva SR doc. P. Ponický, ktorý vo svojom vystúpení v pléne priblížil problémy a perspektívy slovenského školstva.

Z podujatia vyjde recenzovaný zborník príspevkov a abstraktov prednášok.

doc. RNDr. Juraj Dunca, CSc., Katedra fyziky

Výborné výsledky v chove oviec

Šampión zo Žirian

V posledných troch rokoch dosiahla farma Žirany, ktorá je súčasťou Vysokoškolského poľnohospodárskeho podniku SPU v Koliňanoch, významné úspechy v odchove samčieho a samičieho materiálu. V roku 1999 bol baran pochádzajúci z tohto chovu vyhlásený odbornou komisiou za víťaza nákupného trhu v Trnave. V minulom roku na nákupnom trhu v Banskej Bystrici - Kremničke získali pri vyhodnocovaní najlepších plemenníkov merinského typu predvedené plemenné barany prvé a tretie miesto. Úspešný bol i tohtoročný trh v Kremničke, kde sa plemenný baran (č. 3127/1 - 520/1 línie Matry) z farmy Žirany stal šampiónom nákupného trhu.

Tieto - nesporné významné - úspechy sú výsledkom cielavedomej šľachtiteľskej a plemenárskej práce, zlepšovania výkrmových, jatočných a reprodukčných ukazovateľov. Pri tejto príležitosti treba vyzdvihnúť prácu vedúceho farmy Ing. Milana Poliačeka a dlhoročných pracovníkov na úseku chovu oviec Jána Čubu a Jozefa Kopečka, ktorí šľachtiteľské zábery v stáde realizovali.

Ako je všeobecne známe, plemeno merino je v súčasnom období najmenej zastúpenou populáciou oviec v SR (15-18 percent z celkového stavu), ktoré najviac utrpelo zavedením trhového hospodárstva. Zníženie početných stavov oviec tohto plemena nastalo v dôsledku výrazného zníženia ceny vlny po roku 1992. Z hľadiska zlepšenia ekonomiky v stáde, ktoré bolo predtým niekoľko desaťročí šľachtené na vlnovú úžitkovosť, bolo treba začať s typovou a plemennou prestavbou. Od roku 1997 sa preto začalo v stáde uplatňovať prevodné kríženie s baranmi špecializovaného francúzskeho mäsového plemena Ile de France. Nasledoval výber vyhovujúcich bahnic a jariek, ktoré sa začali pripúšťať baranmi uvedeného plemena. Aby sa predišlo príbuzenskej plemenitbe, používa sa rotačné pripúšťanie baranov. Každý rok sa nakupujú do stáda barany nových línií od Ing. Tibora Haasa z Babinho Mostu, ktorý chová viacpočetné stádo oviec plemena Ile de France.

V súčasnom období sa v stáde nachádzajú zvieratá (bahnice, jahničky a barančeky) s 50-75 % dedičným podielom plemena Ile de France. Určitá časť bahnic už v minulom a podobne aj v tomto roku produkovala jahňatá s 87,5 % dedičným podielom zošľachtujúceho plemena. Na ďalší chov sa ponechávajú výlučne najlepšie jahničky z viacpočetných vrhov a schéma pripúšťania je usmerňovaná tak, aby sa počas ďalších rokov postupne dosiahol dedičný podiel zošľachtujúceho plemena na úrovni 87,5 - 100 percent, a tým sa docielilo i priznanie štatútu chovu čistokrvného plemena Ile de France.

K bonitácii v roku 2002 bolo predvedených 395 bahnic, z ktorých 44 bolo vyradených. Na pripúšťanie zostalo 351 bahnic a 82 jariek a tieto sa pripúšťajú 12 baranmi plemena Ile de France. Na ďalší chov sa ponechalo 30 plemenných barančekov, ktoré sa predvedú na nákupnom trhu v roku 2003.

Komisia pri Zväze chovateľov oviec a kôz, ktorá priznávala chovu štatút šľachtiteľsko-experimentálneho chovu, konštatovala, že ho považuje za najlepšie stádo jemnovlnového plemena oviec na Slovensku. Táto skutočnosť zároveň zaväzuje chovateľa naďalej venovať veľkú pozornosť odchovu plemenného materiálu, ako aj dodržiavaniu zverozdravotných opatrení, ktoré sú základom úspechu v každom chove.

Emeritný docent Ing. E. Gyarmathy, CSc., Katedra špeciálnej zootekniky AF

Naša prezentácia na medzinárodnom veľtrhu AGROKOMPLEX 2002

Tri zlaté pre univerzitu

Netradične, už v prvý deň 29. ročníka Agrokompexu, sa odovzdávali ocenenia Zlatý kosák, ktoré odborná porota udeľuje každoročne v siedmich kategóriách. Slovenská poľnohospodárska univerzita sa môže pochváliť tým, že ich získala až tri. Porota ocenila odbornú publikáciu J. Žadanského a kol. Tokajské vinohradníctvo a vinárstvo v slovenskej časti Zemplína ako reálny začiatok projektu Záchrana a ochrana ohrozeného genofondu rastlín na Slovensku, ktorého predkladateľom je riešiteľský projekt A-58 na čele s koordinátorom doc. Ing. J. Brindzom, CSc.

Druhý Zlatý kosák získala medzinárodná vysokoškolská učebnica Trvalo udržateľné technológie v záhradníctve, ktorú do súčasnosti pripravil autor-ský kolektív vedený prof. Ing. M. Demom, PhD., a prof. Ing. I. Hričovským, DrSc.

Trojiicu ocenených uzatvára vzdelávací produkt – seriál piatich cédečiek J. Grolmusa a kol. Harmonizácia slovenského poľnohospodárstva smerom k Európskej únii vo vybraných oblastiach. Spracovalo ho konzorcium projektu TEM-PUS – AGRIEDUCA, využívajúce moderné informačné a komunikačné technológie.

Nielen oceneným, ale aj ďalším zamestnancom katedier a pracovísk patrí vďaka za reprezentáciu univerzity. Doc. Ing. V. Pačuta, CSc., a Ing. I. Dančák, CSc., priblížili históriu, súčasnosť a perspektívy Katedry rastlinnej výroby. Vedeckovýskumnú činnosť, poradenskú, realizačnú a aplikačnú činnosť Katedry poľnohospodárskych sústav prezentoval doc. Ing. K. Kováč, CSc., a Ing. E. Demjanová, PhD. Katedra genetiky a šľachtenia rastlín – Stredisko ochrany biodiverzity a biologickej bezpečnosti pod vedením doc. Ing. J. Brindzu, CSc., zvýraznilo dôležitosť celoživotného vzdelávania, ktoré katedra realizuje prostredníctvom špecializovaných kurzov. Katedra trvalo udržateľného rozvoja prezentovala preklad publikácie Chránme si svet! Potravinu. Kniha názorne rozoberá dilemu dnešného sveta, na jednej strane prebytok potravín a na druhej hlad a núdzu. Do slovenčiny ju preložil Ing. A. Fehér, PhD., a Ing. L. Petrášová. Možnosti zníženia obsahu cudzorodých látok v povrchových vodách odtiekajúcich z poľnohospodárskych podnikov pomocou umelých mokradí a ekológiu a manažment inváznych druhov rastlín znázorňoval grafický panel Ing. M. Prčíka z Katedry ekológie. Americká študentka C. Fathmanová z Katedry záhradnej

a krajinskej architektúry zmapovala históriu i súčasnosť záhradkárčenia na Slovensku. Činnosť a zameranie Laboratória explantových kultúr a biomolekulárnych metód prezentovala Ing. A. Filová, PhD. Pracovisko ponúko návštevníkom na predaj sadivo hlavy ustrícovitej.

Katedru mechaniky a strojnictva predstavil prostredníctvom výskumno-projektov, konštrukčnej a vzdelávacej činnosti doc. Ing. J. Gaduš, CSc. So zaujímavými exponátmi a v silnom zastú-

pení prišla na výstavu Katedra mechanizácie živočíšnej a potravinárskej výroby. Záujem sa sústredil hlavne na škľabač hydiny s automatickým ohrevom vody od prof. Ing. Š. Kováča, CSc. Autorom myšlienky na realizáciu zariadenia na snímanie vnútorných tlakov obalových materiálov je doc. Ing. S. Zeman, PhD. Doc. Ing. I. Karas, PhD., vystavoval prístroj na opakovaný ohyb typu DE MATIA, ktorý sa používa pri testovaní gumových častí dojacích zariadení. Doc. Ing. V. Rataj, PhD., za-

* Vysokoškolskú učebnicu Trvalo udržateľné technológie v poľnohospodárstve v prítomnosti vedúceho autorského kolektívu prof. M. Dema slávnostne pokrstil rektor SPU prof. I. Okenka.

meral pozornosť návštevníkov na budovanie informačného systému pre manažment rastlinnej výroby pomocou tzv. presného poľnohospodárstva. Spôsob výmlatu láskavca v zelenom stave uviedli formou panelovej prezentácie doc. Ing. J. Piszczalka, PhD., Ing. M. Angelovič, PhD., a Dr. Ing. J. Maga. Návrh a realizácia jednoúčelových meracích zariadení na báze perspektívnych elektronických prvkov z Katedry elektrotechniky a automatizácie tvorili obsahovú náplň prezentácie Ing. B. Brachtýra.

Slovenská poľnohospodárska knižnica informovala o on-line výpožičnej službe, ktorá sa realizuje prostredníctvom internetu a on-line prístupu k domácim a zahraničným vedeckým a odborným periodikám.

Okrem predaja odbornej literatúry, ktorú tvorila produkcia Vydavateľského a edičného strediska a Strediska ochrany biodiverzity a biologickej bezpečnosti, sa počas výstavy uskutočnili sprievodné odborné podujatia. Pod odbornou gesciou doc. Ing. D. Tótha, DrSc., sa v kongresovej sále SPU za prítomnosti 113 účastníkov uskutočnil odborný seminár Biologická bezpečnosť v agropotravinárstve a v rámci Agrofóra v pavilóne K výstavnica Agrokompex vystúpili so svojimi prednáškami prof. Ing. L. Nozdrovický, PhD., prof. Ing. J. Bulla, DrSc., doc. Ing. J. Húska, CSc., a Ing. F. Horvát.

Ing. Peter Kružlík, Ing. Valéria Valášeková, SIPK

Štátne vyznamenanie

A. Sommerovi

Pri príležitosti 10. výročia prijatia Ústavy Slovenskej republiky udelil prezident republiky Rudolf Schuster vysoké štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra I. triedy prof. Ing. Alexandrovi Sommerovi, DrSc., za mimoriadne vedecké výsledky v oblasti poľnohospodárskej vedy.

Jeho vedecká práca je zameraná na riešenie problémov proteosyntézy a proteolýzy prežuvavcov, metabolizmu tukov, ale aj degradovateľnosti bielkovín a vzťahov medzi dusíkatými látkami a energiou vo výžive zvierat, využitie stimulačných látok a na ekologické aspekty živočíšnej produkcie. Srdečne blahoželáme! -r-

„Zoboristické“

Tohtoročný júl a august boli pre členov folklórneho súboru Zobor naozaj hektické – a to nielen z hľadiska odohraných, odtancovaných a odspievaných vystúpení, ale aj preto, že sa väčšina z nich priamo podieľala na organizácii veľkého medzinárodného folklórneho podujatia – Akademickiej Nitry 2002, ktorej intenzívnejšia príprava začala už v júni.

Podme však pekne po poriadku, podľa kalendára. Prázdňinový program sme začali 30. júna účasťou na VI. folklórnych slávnostiach v Novom Meste nad Váhom, kde nám v amfiteátri v parku za krásneho počasia patrilo pódium spolu s detstkými folklórnymi súbormi, domácou Otavou a s moravskou Olšavou. Program slovom sprevádzal známy slovenský herec Juraj Sarvaš.

Prvý júlový víkend tradične patrí najväčšiemu a zrejme aj najznámejšiemu slovenskému folklórnemu festivalu vo Východnej. Nie každý súbor má tú česť vystúpiť na tomto amfiteátri, preto nás tento rok veľmi potešilo pozvanie do dvoch programov – do sobotňajšieho programu Patrik patrí k Patrícii, jánске ohne k tradícii a do hlavného nedeľného gala-programu nazvaného V premenách času. Tento rok ho po prvýkrát v priamom prenose uviedla televízia Markíza a FS Zobor v ňom reprezentoval folklór regiónov západného Slovenska ako jedno z troch telies z tejto oblasti.

No a potom sme si už nevydýchli. Po príchode z Východnej začali do Nitry prichádzať zahraniční účastníci Akademickiej Nitry 2002, ako aj domáci folklóristi – vysokoškolskí

leto

nátúre, takže sme sa ubytovaní v talianskych rodinách cítili ako doma. Historické pamiatky – samotné mesto Arezzo, mesto Sienna i kláštor pri Cortone založený sv. Františkom z Assisi síce dali zabráť našim nohám, očarili nás však svojou krásou a zanechali v nás hlboké dojmy. Vystúpenia mali vynikajúcu divácku odozvu a napriek v niektorých momentoch naozaj „talianskej“ organizácii, sme z nich mali dobrý pocit aj my. Cestou naspäť sme absolvovali na pozvanie našich priateľov zo súboru La Tarantella ešte jedno vystúpenie v ich meste Reggio Emilia. Ako to už na poslednom vystúpení každého zahraničného zájazdu býva zvykom, bolo plné rôznych „netradičných“ nápadov účinkujúcich a malo neopakovateľnú úžasnú atmosféru na javisku aj v hľadisku.

Po zhruba dvojtýždňovej prestávke otvárali naši krojovaní zoboristi poľnohospodársku výstavu Agrokomples v Nitre, no a po nej a po krátkom sústreďení sme 18. augusta účinkovali v hlavnom nedeľnom programe IV. tekovských folklórnych slávností v Timačoch. V programe nazvanom Rok na dedine sme v horúcom letnom dni prezentovali vianočné a fašiangové zvyky, čo pre účinkujúcich z hľadiska charakteru ľudového odevu, nebolo práve najprijemnejšie.

* Laureáti festivalu Akademickiej Nitry 2002.

Náš prázdninový program ukončila v predposledný augustový víkend účasť na Medzinárodnom folklórnem festivale Lipťálske slávnosti 2002. Formálne to bol zahraničný dvojdnový zájazd, neformálne však moravské prostredie evokovalo atmosféru našich domácich festivalov. Boli sme jednými z mnohých zahraničných (a naozaj exotických) folklóristov.

Tolko o programe Zobora počas prázdninových mesiacov. Už v septembri a októbri máme naplánované ďalšie vystúpenia, zatiaľ na domácich pódioch. Určite nezapomenieme, tak ako doposiaľ, usporiadať pri príležitosti Dňa študentstva buď vystúpenie, alebo otvorený nácvik pre našich študentov – nefolklóristov a nečlenov, kam budú dvere otvorené všetkým. No a, samozrejme, tešíme sa na tých, ktorí prídu skúsiť šťastie na konkurz do nášho súboru, o ktorom budeme vo pred informovať aj prostredníctvom Poľnohospodára.

Mgr. Ing. Danuša Moravčíková
umelecká vedúca FS Zobor

NÁŠ TIP

DIVADELNÁ NITRA

Predstavením Bombardovali sme Nitru, zábavnej parodickej story z vojenského prostredia v podaní Divadla Gergelya Csikyho z maďarského Kaposváru, sa dnes na veľkej scéne Divadla Andreja Bagara začína 11. ročník medzinárodného festivalu Divadelná Nitra, výberovej nesúťažnej prehliadky divadelného umenia Európy. Na scéne DAB, Starého divadla, ale aj vo výstavných sieňach, kinách a v uliciach mesta sa bude konať pestrá paleta podujatí, prehliadka rôznorodých poetik a netradičných inscenačných postupov prevažne mladých tvorcov. Dramaturgia tohto ročníka sa orientuje najmä na súčasné hry, pričom niektoré z nich sa na Slovensku predvedú po prvý raz. Nebude to len divadlo, ktoré poteší a pobaví, ale aj sonda do chladu a krutosti dnešného sveta. Nitrianske scény privítajú okrem domácich divadelníkov hostí zo zahraničia, pretože ambíciou Divadelnej Nitry je mapovať divadelný priestor zo širšieho pohľadu. Každoročne pribudne tvorba z ďalšej európskej krajiny. V tomto roku k súborom z Česka, Maďarska, Nemecka, Poľska, Rakúska, Ruska a Talianska pribudnú divadelníci z nórskeho Osla. V posledný deň festivalu vystúpi aj tanečné divadlo z Tel Avivu v Izraeli s predstavením Ustrica.

Popri špičkovom profesionálnom divadle dáva festival priestor aj poloprofesionálnym či neprofesionálnym súborom, ako aj regionálnym aktivitám. Organizátori usilujú o multimúzičný charakter divadelnej prehliadky, o čom svedčí bohatý program sprievodných podujatí: slávnostné odovzdávanie ocenení Dosky 2002 za významné divadelné počiny uplynulej sezóny, pracovné stretnutia a diskusie o ďalšom smerovaní divadla, kolotoč akcií pre deti ako budúcich návštevníkov divadla, divadelný jarmok so svojimi tradičnými kuriozitami, filmové projekcie, výstavy a podobne. Od 20. do 25. septembra bude teda naše mesto opäť žiť umením. Nájdite si čas na pekný zážitok!

www.nitrafest.sk

K. Potoková

Agrofilm

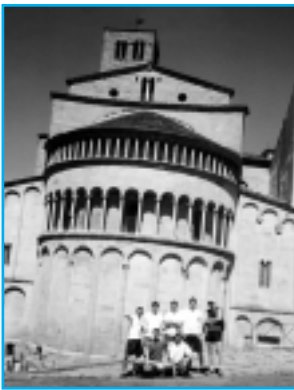
už po devätnásty raz

Okrem Divadelnej Nitry sa v prvých októbrových dňoch v našom meste koná aj druhá významná odborná-spoločenská udalosť, ktorou je medzinárodný filmový festival Agrofilm (30. 9. - 4. 10.). Cieľom prehliadky odborných filmov je šíriť poznatky výskumu, vedy, vývoja a praxe z oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva, výživy obyvateľstva, lesníctva, vodného hospodárstva, ekológie poľnohospodársky a lesnícky využívanej krajiny, problematiky vidieka a života jeho obyvateľov prostredníctvom filmového pásu. Hostiteľom festivalu, ktorý sa nesie v znamení hesla „Ľuďom chlieb a mier!“, je od prvého ročníka Výskumný ústav živočíšnej výroby v Nitre.

V tomto roku sa o ocenenie Magna mater, ako aj o ďalšie štatutárne ceny bude uchádzať vyše 80 filmov z 21 krajín sveta. Súčasťou festivalu je aj odborný a kultúrny program. Témou vedeckého sympózia v dňoch 2. a 3. októbra je chov zvierat v trvalo udržateľnom poľnohospodárstve. V rámci Stretnutia vedy a umenia sa v galérii VÚŽV bude prezentovať výber z tvorby tohtoročného jubilanta, osemdesiatnika, akademického sochára Tibora Bártfaya. Odovzdaním cien sa však púť filmov nekončí uložením do archívu. Víťazná kolekcia, ale i ďalšie snímky sa v rámci akcie Agrofilm pre prax vydajú po Slovensku, aby priniesli úžitok i potešenie mnohým divákovi.

Účasť na festivale je pre širokú verejnosť voľná, cudzojazyčné texty sa prekladajú do slovenčiny a angličtiny. Organizátori festivalu sa tešia na stretnutie s vami!

-r-

* V historickom centre Arreza, známeho nielen šperkárstvom a stredovekými pamätihodnosťami, ale od r. 1998 aj oskarovým filmom Život je krásny, ktorý R. Benigni nakrúcal práve tu.

* Po návšteve františkánskeho kláštora pri Cortone našim nohám i žalúdkom dobre padla obedňajšia prestávka...
Snímky: autorka

Pri okrúhlom stole...

(Dokončenie z 1. strany)

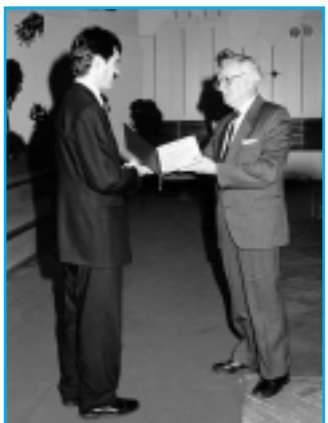
šlo pomerne dobre, až kým neprišiel rok 1968, ktorý mnohé aktivity zabrzdil. Snažili sme sa sústrediť dokopy viac katedier zainteresovaných na našom odbore, aj sme sa rozdelili a vytvorili dve katedry, druhú, Katedru základov vodného hospodárstva viedol doc. Klopček. Radí by sme ešte boli dostali stavby, to však už nebolo možné... Naše predstavy sa podarilo realizovať až koncom 90. rokov, keď vznikla nová Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva.

Ako sa neskôr ukázalo, túlavé topánky neboli zbytočné a priniesli svoje ovocie. „Vytvorili sme si veľmi dobré vzťahy s kolegami v Novom Sade, Gödöllő, Szarvasi, Krakove, Rostocku, Halle, Braunschweigu, Wageningene, v Pise. Neboli to formálne kontakty, ale konkrétna spolupráca a krásne spoločné výskumy. Vyšla napríklad pekná kniha v nemčine o nízkotlakových závlahách. Postavili sme veľkú pokusnú plochu v Szarvasi, tri v Rostocku, mali sme spoloč-

né výskumné plochy aj tu u nás. Moje poznatky z medzinárodnej spolupráce sú teda také, že oficiálne zmluvy nič nezaručujú. Návšteva vysokopostaveného predstaviteľa univerzity alebo medzinárodnej konferencie ešte nie sú zárukou, že sa v odbore niečo pohne vpred. To si vyžaduje napojenie na konkrétnu prácu a investície. Aj súkromné, aj časové. Musíte byť zároveň dobrým hosťiteľom, urobiť program aj na víkend. My sme napríklad na naše exkurzie po Slovensku brávali aj zahraničných partnerov z Poľska, Nemecka, Maďarska, poďte sa pozrieť na stavby, do výrobní a podobne. Prestecovalí sme s nimi celé Čechy. To isté sme potom absolvovali my u nich. Poznali sme dôverne naše spoločné problémy. Škoda, že sme v tých časoch nemohli cestovať do Rakúska a iných krajín Európy.“ Pracovné kontakty prerástli aj do osobných priateľstiev, ktoré sú zdokumentované v rodnom albume. Medzi obrázkami rodných príslušníkov fotografie kolegov, priateľov, ich rodín, detí, vnúchat, svadobné oznámenia i parte. Napríklad oznámenie o úmrtí prof. Olbertza, dlho-

ročného kolegu a priateľa, českého doktora našej univerzity.

Počas svojej štyridsaťročnej pedagogickej práce vchoval prof. Kabina stovky študentov, bol školiteľom desiatok aspirantov, doktorandov. „Na fakulte sme prednášali spočiatku poľnohospodárske meliorácie, čo bola encyklopédia pre všetkých - pre fyto technikov, ekonómov, i tých,

* Pri príležitosti Dňa učiteľov odovzdal minister školstva M. Ftáčnik prof. P. Kabinovi ďakovný list.

ktorí absolvovali odbor počas skráteného trojročného obdobia. Keď sme sa začali špecializovať, vzal som si odvodňovanie. Odvodnenie a závlaha, to boli dve hlavné disciplíny, od ktorých sa odvíjali ďalšie, lesotechnické meliorácie, protierozná ochrana a iné. Prichádzali sme stále s nejakými novými nápadmi, okrem iného aj s ochranou proti prírodným katastrofám ako špecializovanou syntetickou disciplínou. Jej podstatou nebolo zvyšovanie produkcie ako v ostatných odboroch, ale naopak, ochrana proti negatívnym prírodným vplyvom. Asi pred desiatimi rokmi som zaviedol disciplínu teória tvorivej práce. Hovorí o tom, že technicky vzdelaný človek by nemal dostávať do ruky hotové riešenia, ale rozmyšľať nad problémom, pretože keď ho nemá, nemá čo riešiť!“

Prof. Kabina tieto slová potvrdzuje vlastnou výskumnou a realizačnou činnosťou. Výsledky sú zdokumentované v mnohých domácich a zahraničných publikáciách, ale aj vo vyše 30 autorských osvedčeniach, patentových riešeniach. Pomocou patentového chránených know-how sa realizovala veľká časť výstavby hydromelioračných stavieb nielen na Slovensku a v Čechách, ale aj v Nemecku (v bývalej NDR) a v Maďarsku. „Začiatkom 60. ro-

kov sme začali s plastickými hmotami, výrobou drenážnych rúr z pálených hmôt, máme množstvo vynálezov týkajúcich sa obaľovačiek, technológií a podobne. Veľa sme pracovali na bezvýkopových technológiách, ktoré boli omnoho efektívnejšie ako supermoderné bagre, na nízkotlakových závlahách, venovali sme sa aj pokusom s použitím výbušnín pri výkopových prácach a iným riešeniam. Napríklad supernýchlym cestám pre katastrofické prípady, i keď pôvodná myšlienka bola iná. Predstavte si zber repy na jeseň, začne pršať a naloženú vlečku z poľa nevytiahnete; chceli sme urobiť prenosné cesty z plastov a kovu, ktoré sa dajú uložiť, zbaliť, vyčistiť tlakovou vodou a o rok opäť použiť. Tých problémov, do ktorých sme sa pustili, bola hromada. Aby sme túto vážnu oblasť trochu nadľahčili, dovoľte miľú spomienku na postgraduálne patentové štúdium v Moskve. V roku 1989 prišla ponuka, tak sme sa prihlásili. Najprv nás nechceli vyslať, mňa vraj pre pokročilý vek, ale po udalostiach koncom roka prestala byť Moskva atraktívna, tak sme vycestovali. Bol to fantastický zážitok, keď sme sa spoza katedry ocitli pred ňou. Z celej republiky nás bolo asi 20 a Rusi sa divili, že nás oslovujú páni docenti,

keď sme študenti! Bolo to veselé, klasická trieda s triednou knihou a dochádzkou a keď si niektorý z pedagógov pýtal pero, trieda reagovala pokrikom: Marečku, podejte mi pero! Keď niekto chýbal, trieda zborovo kričala: Odstěhoval se do Humpolce!

Prof. Kabina i dnes hovorí, že duševný majetok univerzity, ako nazýva všetky tie patenty a zlepšovacie návrhy, treba využiť v jej prospech. Preto navrhol zriadiť patentové oddelenie, ktoré by realizovalo marketing v tejto oblasti. Vedú ho k tomu aj poznatky zo zahraničia, ktoré nadobudol počas svojho pôsobenia vo funkcii prorektora pre medzinárodnú spoluprácu, či ako súčasný externý spolupracovník Kancelárie zahraničných vzťahov SPU. Ved' ten, kto sa po dlhé roky venuje svojej práci, nepoloží ceruzku ani po odchode z pracoviska. Svedčia o tom kôpky rozpracovaných materiálov a nové plány. Ved' aj na oslavách jubilea niekto poznamenal, že prof. Kabina so svojimi priateľmi by potrebovali osobitný inštitút, ktorý by bol schopný riešiť ich večne nové nápady! Prajeme prof. P. Kabinovi, aby sa mu pri ich realizácii darilo aj naďalej!

K. Potoková

SPEKTRUM

OZNAMUJEME

Dekan Mechanizačnej fakulty SPU oznamuje, že

● 8. 10. 2002 o 9,00 h v cvičebni ACH-04 na Katedre strojov a výrobných systémov prednesie inauguračnú prednášku doc. Ing. JOZEF VIGLASKÝ, CSc., pedagogický pracovník na Katedre environmentálnych zariadení a výrobných systémov FEVT TU Zvolen, na tému: Bioenergetický systém na báze splynovania biomasy a jeho možnosti ako alternatívy pre trvalý rozvoj v energetike;

● 8. 10. 2002 o 11,00 h v cvičebni ACH-04 na Katedre strojov a výrobných systémov prednesie habilitačnú prednášku doc. Ing. ŠTEFAN DRABANT, CSc., pedagogický pracovník na Katedre vozidiel a tepelných zariadení MF, na tému: Meranie, analýza a generovanie prevádzkového zaťaženia traktora elektrohydraulickými simulátormi.

INFORMUJEME

● V Kongresovom centre SPU sa včera 19. septembra začalo 7. KOLOKVIUM KATEDIER KRAJINÁRSKEJ A ZÁHRADNEJ TVORBY, ktorého organizátormi sú Katedra záhradnej a krajinskej architektúry a Katedra biotechniky zelene FZKI. Podujatie nadväzuje na tradíciu krajinárskeho kolokviu usporiadaných v období rokov 1996-2001, na ktorých sa spolu s odborníkmi z našej univerzity pravidelne zúčastňujú aj zástupcovia sesterských katedier Fakulty architektúry STU v Bratislave, Fakulty ekológie a environmentalistiky TU vo Zvolene, Záhradníckej fakulty MZLU v Lednici a Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave. Súčasťou stretnutia je prvý ročník konferencie SÍDLO – PARK – KRAJINA. Zámerom jej usporiadateľov je vytvoriť tradíciu prednášok, diskusií a prezentácií aktuálnych tém v oblasti krajinárskej a záhradno-archi-

tektonickej tvorby, krajinného a územného plánovania. Hlavnou témou tohtoročného podujatia je mesto ako kultúrny, spoločenský a obytný priestor pre zdravý život človeka a zároveň ako miesto záhradnej a parkovej tvorby. (za)

● Pri príležitosti 40. výročia založenia odboru mechanizácia poľnohospodárstva sa 19. – 20. septembra 2002 v UVZ Račkova dolina uskutočnil 33. ročník medzinárodnej konferencie katedier a pracovísk spaľovacích motorov slovenských a českých vysokých škôl KOKA 2002, nad ktorou prevzal záštitu dekan Mechanizačnej fakulty prof. Ing. J. Lobotka, DrSc. Podujatie, určené predovšetkým učiteľom a odborným pracovníkom univerzít ako i pracovníkom z oblasti výskumu, vývoja a výroby, pripravila Katedra vozidiel a tepelných zariadení MF v spolupráci so Slovenskou poľnohospodárskou vedeckotechnickou spoločnosťou a PIVC. Dvojdnové stretnutie odborníkov zo Slovenska, Čiech a Poľska bolo výbornou príležitosťou zoznámiť sa s pedagogickou a vedecko-výskumnou prácou kolegov z iných vysokých škôl, univerzít a vedeckých inštitúcií a získať nové informácie a skúsenosti z odboru spaľovacích motorov. (za)

RADI UVEREJŇUJEME

● Jubilejnú striebornú medailu za prínos k rozvoju Technickej univerzity vo Zvolene udelil jej rektor prof. Ing. Mikuláš Šupin, CSc., našej univerzite pri príležitosti 240. výročia prvého technického vysokoškolského štúdia na svete v Banskej Štiavnici, 195. výročia lesníckeho vysokoškolského štúdia na Slovensku a 50. výročia vzniku Vysokej školy lesníckej a dreárskej, od roku 1992 Technickej univerzity vo Zvolene.

● Slovenská technická univerzita v Bratislave udelila rektorovi našej univerzity prof. Dr. Ing. Imrichovi Okenkovi, PhD., medailu pri príležitosti jubileja 240 rokov vysokého technického školstva na Slovensku. -r-

* Víťazné družstvo (zľava): Hrubec, Černý, Zelenák, Ducsay, Candrák, Galo, Urbanovič, Berčík, Danko, Sviba; (dolný rad): Solár, Homola, Massanyi, Tomáš, Chlpík, Vernarec.

NEPREHLIADNITE

● Katedra telesnej výchovy a športu oznamuje študentom a doktorandom SPU, že organizuje lyžiarske kurzy na Martinových holiach v termínoch 25. 1. – 1. 2. 2003 (pre začiatočníkov a mierne pokročilých) a 1. 2. – 8. 2. 2003. Informácie: Jozef.Berčík@uniag.sk, 0907 68 77 57, alebo osobne na KTVŠ u PaedDr. J. Berčíka.

● Laboratórium explantátových kultúr a BM FZKI (Tulipánova ul. 7) ponúka na predaj sadivo hlivy ustricovitej z vlastnej produkcie. Blížšie informácie u Ing. M. Dragúňovej a Ing. T. Dokupila na tel. č.: 037/6522 741, kl. 43.

● Nadácia ASPEKT otvára v októbri t.r. 3,5-ročné externé bakalárske štúdium EKONOMIKA A MANAGEMENT, odbor Podnikanie. Podmienky: ukončené stredoškolské štúdium a znalosť AJ alebo NJ na stredne pokročilej úrovni. Blížšie informácie: Nadácia ASPEKT, Akademická 4, 949 01 Nitra, tel.: 037/73 322 18, 73 362 32, e-mail: aspekt@agroinst.sk.

● Študentom 2.–4. ročníkov poľnohospodárskych univerzít ponúkame prax v Spojených štátoch. Požiadavky: kladný postoj k práci, záujem o nadobudnutie nových poznatkov z daného odboru, znalosť anglického jazyka, výborný prospech, ukončenie skúšok v danom ročníku, prerušenie štúdia. Termín odchodu: druhý polrok 2002. Kontakt: Ing. Tomáš Baláž, tel. 0905 616 138.

ODPORUČAME

NITRIANSKA GALÉRIA: Madona vo výtvornom umení Slovenska; **PONITRIANSKE MÚZEUM:** Súčasný poľský divadelný plagát, Sakrálné pamiatky na známkach, História Nitry v muzeálnych zbierkach, Pestrá príroda, Skvosty dávneho Slovenska; **MALÁ GALÉRIA AKCENT:** Žena tvar, žena objekt, žena symbol; **SLOVENSKÉ POĽNOHOSPODÁRSKE MÚZEUM** (skanzen): Expozícia ľudových a poľnohospodárskych tradícií PM v Kulpine (Srbsko), Najstaršie dejiny poľnohospodárstva na Slovensku do konca stredoveku – stála výstava; **DIVADLO A. BAGARA A STARÉ DIVADLO:** Divadelná Nitra 2002 – 20. 9. Bombardovali sme Nitru (Maďarsko), 21. 9. Krvavá svadba (Taliansko), 21. 9. Búrka alebo Búrenie pána Prospera (Nemecko, Rakúsko), 22. 9. Táňa – Táňa (VŠMU Bratislava), 22. 9. Čechov – boxer (GUNA Bratislava), 22. 9. Plastelína (Rusko), 23. 9. Nažratí (Nórsko), 23. 9. Vyberač (DAB Nitra), 23. 9. Je Suis - Podivný prípad farára z TUES (Divadlo na zábradlí, Praha), 24. 9. Krvavá svadba (Divadlo SNP Martin), 24. 9. Očistení (Poľsko), 24. 9. Trinásť piesní – koncert v priamom prenose (Mestské divadlo Zlín), 25. 9. Blížšie od teba (Činohra Štátneho divadla Košice, Združenie Metamorfózy, Asociácia súčasného divadla), 25. 9. Ustrica (Izrael); **FILMOVÝ KLUB UKF:** 21. 9. Piesne z II. poschodia, 22. 9. Jana a jej priateľka, 23. 9. Divoké včely, 24. 9. Leto stratených bozkov, 25. 9. Sex a Lucia, **ORBIS:** 20. – 25. 9. Austin Powers, 26. – 30. 9. Showtime; **PALACE:** 20. – 24. 9. Svet podľa Prota, 26. 9. – 1. 10. Zatratenie; **LIPA:** 20. – 22. 9. Formula, 24. – 29. 9. Muži v čiernom II.

Futbalisti SPU úspešní!

Na ihrisku FC Nitra sa 10. septembra 2002 uskutočnil trinásťročný futbalový turnaj univerzít, ktorého organizátorom bola SPU. Na kvalitnom trávniku a za nádherného počasia zápolili učelia a zamestnanci TU Zvolen, UVL Košice a našej univerzity, ktorá sa napokon stala víťazom.

Pri záverečnom vyhodnotení a spoločenskom posezení poďakoval prorektor SPU prof. J. Bajla všetkým za reprezentáciu svojich

univerzít a domácim organizátorom, osobitne Ing. M. Müllerovi a PaedDr. D. Dankovi, za zodpovednú prípravu turnaja. Na jeho ďalší ročník, ktorý sa bude konať v Košiciach, účastníkov srdečne pozval prorektor UVL doc. E. Švický. -dd-

VÝSLEDKY

SPU Nitra – TU Zvolen 5 : 2
UVL Košice – TU Zvolen 3 : 0
SPU Nitra – UVL Košice 5 : 2

K tenisu aj moderná kolkáreň

Majstrovstvá Slovenska detí do 10 rokov ukončila letnú sezónu Tenisového klubu SPU AX-Výstavníctvo. Po športovej stránke bola opäť úspešná – v súťažiach družstiev aj jednotlivcov.

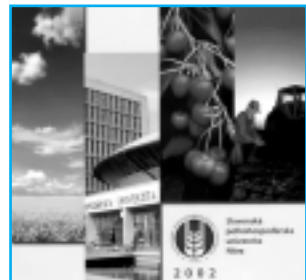
Napriek zložitej ekonomickej situácii dokázal klub vybudovať ďalšie objekty a uskutočniť generálnu údržbu niektorých zariadení. Do prevádzky bol uvedený kvalitný kurt s tvrdým povrchom a s dvoma tenisovými stánkami, obe tenisové haly budú od začiatku zimnej sezóny vybavené infražiaričovým vyku-

kolkáreň

rovaním. V septembri začala skúšobná prevádzka plnoautomatizovanej kolkárskej dvojdráhy s príslušenstvom, parkoviskom pre 10 áut a letnou terasou. Zariadenie bude slúžiť všetkým záujemcom z radov širokej verejnosti. Blížšie informácie získate na sekretariáte klubu (tel. 6533-681). -zb-

SPU na CD

Nie, necitujeme úryvok zo staršej populárnej pesničky Ivana Mládka, ale oznamujeme, že naša univerzita už má svoju multimediálnu prezentáciu na cédečku! Na obrazovke počítača sa jednoduchým klikaním myšou pred vami otvára široká škála činností a udalostí, ktoré sú charakteristické pre našu školu. Po úvodnej kapitole o Nitre, histórii univerzity a galérii doterajších rektorov nasleduje informácia o organizačnej štruktúre s opisom pracovísk, študijné možnosti, vedeckovýskumné aktivity a služby, informácie o spoločenskom, kultúrnom, športovom a študentskom živote. Rozsiahla ob-

rážková galéria, videosnimky, pôsobivá hudba zvyšujú informáciu hodnotu tohto moderného propagačného materiálu. Z textových a obrazových podkladov zamestnancov SPU a pod režijným vedením Augustína Rosu ho vyrobila banskobystričská spoločnosť PRO, s.r.o. KP

VÝBEROVÉ KONANIA

Rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre vypisuje výberové konanie na obsadenie:

- miesta vedúceho Oddelenia dopravnej výchovy a služieb MF. Podmienky:
  - VŠ technického smeru,
  - učiteľské oprávnenie pre vedenie motorových vozidiel skupiny A až C v plnom rozsahu,
  - 5 rokov praxe,
  - organizačné predpoklady;

● miesta vysokoškolského učiteľa na dobu určitú od 1. 11. 2002 do 31. 3. 2003 na Katedru fyziológie rastlín AF pre predmet fyziológia rastlín.

- Podmienky:
  - absolvent VŠ príslušného zamerania,
  - vedecká hodnosť alebo vo vedeckej príprave,
  - znalosť aspoň jedného svetového jazyka.

Prihlášky s profesionálnym životopisom, overenými dokladmi o vzdelaní a potvrdením o absolvovaní praxe (pre miesto vedúceho ODVS MF aj s učiteľským oprávnením) zasielajte na adresu: Útvar personalistiky a ekonomiky práce Rektorátu Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra. Uzatvorenie výberových konaní je 2 týždne od uverejnenia.

Práve vyšli ...

SKRIPTÁ

- T. Števlíková a kol.: Mikrobiológia 2. časť. 1. vydanie, náklad 1000 ks, cena 78 Sk.
- J. Weis a kol.: Chov hydiny (Vybrané kapitoly). 2. nezmenené vydanie, náklad 500 ks, cena 90 Sk.
- L. Gurčík – M. Dvořák: Príklady na cvičenia z podnikateľskej analýzy a kontrolingu. 1. vydanie, náklad 600 ks, cena 83 Sk.
- B. Stehlíková: Priestorová štatistika. 1. vydanie, náklad 200 ks, cena 136 Sk.
- J. Šabík: Mechanizácia parkových úprav (Malá parková, komunálna a poľnohospodárska technika). 1. vydanie, náklad 150 ks, cena 107 Sk.
- J. Balog – P. Čičo: Spoľahlivosť strojov 1, 2. 1. vydanie, náklad 400 ks, cena 185 Sk.
- B. Šiška a kol.: Praktická biometeorológia. 1. vydanie, náklad 400 ks, cena 82 Sk.

VYSOKOŠKOLSKÁ UČEBNICA

- F. Kmeť: Matematika 2. 1. vydanie, náklad 400 ks, cena 155 Sk. -dš-

S PIETOU

Katedra fyziológie rastlín AF s hlbokým zármutkom oznamuje, že 11. júla 2002 vo veku 55 rokov tragicky zahynula naša kolegyňa, priateľka a spolupracovníčka

Ing. KATARÍNA ČERNÁ, CSc.

Narodila sa 23. mája 1947 v Kuralanoch, okr. Levice. Stredoškolské štúdium absolvovala v Hurbanove a v roku 1970 bola promovaná na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre. Svoju vedeckú a odbornú výchovu zavŕšila v roku 1980 obhajobou kandidátskej dizertačnej práce v oblasti špeciálnej rastlinnej výroby. Už ako diplomantka pracovala na Katedre fyziológie rastlín a počas 25-ročného pôsobenia vo Výskumnom a šľachtiteľskom ústave zeleniny a špeciálnych plodín v Nových Zámkoch prehlbovala svoju lásku k experimentálnej práci a poznávaniu tajomstiev života rastlín. Od roku 1995 pôsobila na KFR ako pedagogická pracovníčka. Široké jazykové znalosti jej umožňovali bohatú publikačnú a prekladateľskú činnosť. Neceniteľné boli aj jej organizačné schopnosti, ktoré uplatnila najmä pri zabezpečovaní vedeckých konferencií, sympózií, seminárov.

Dlho a bolestne budeme pociťovať jej neprítomnosť a náhlý odchod z kolektívu katedry. Dotkli veľké srdce drobnej ženy, zaniepanej pracovníčky, dobrej priateľky. Spomienka na ňu ostane v myšliach všetkých, ktorí ju poznali a mali radi.

Posledná rozlúčka so zosnulou bola 16. 7. 2002 v dome smútku v Hurbanove.

Češť jej pamiatke!

Kolektív pracovníkov KFR AF

Katedra strojov a výrobných systémov s hlbokým zármutkom oznamuje, že po dlhej a ťažkej chorobe nás 8. septembra 2002 vo veku 61 rokov opustil dlhoročný spolupracovník

Ing. ALFRÉD TOMASCHEK.

Narodil sa 5. júla 1941 v Nitre. Po absolvovaní Jedenásťročnej strednej školy a Priemyselnej školy strojníckej v Bánovciach nad Bebravou študoval popri zamestnaní na Mechanizačnej fakulte VŠP v Nitre. Od roku 1964 až do odchodu do dôchodku pôsobil na Katedre mechanizácie rastlinnej výroby vo viacerých technických zariadeniach. Spolupracoval na riešení výskumných úloh, príprave didaktických pomôcok a študijnej literatúry. Bol dobrým grafikom a jeho ilustrácie technických zariadení sa využívajú dodnes. Veľa času venoval prírode, športu, a mládeži a svoje záujmy využíval aj počas dlhoročného pôsobenia v odborovom hnutí.

Jeho odchodom sme stratili dlhoročného bývalého kolegu, spolupracovníka a priateľa.

Posledná rozlúčka so zosnulým bola 11. 9. 2002 na Mestskom cintoríne v Nitre.

Češť jeho pamiatke!

Kolektív pracovníkov KSaVS

HARMONOGRAM

VYCHÁDZANIA

POL'NOHOSPODÁRA

v šk. r. 2002/2003

Číslo	Uzávierka	Vyjde
1.	13. 9.	20. 9.
2.	27. 9.	4. 10.
3.	11. 10.	18. 10.
4.	25. 10.	31. 10.
5.	8. 11.	15. 11.
6.	22. 11.	29. 11.
7.	6. 12.	13. 12.
8.	20. 12.	10. 1. 2003
9.	17. 1.	24. 1.
10.	31. 1.	7. 2.
11.	14. 2.	21. 2.
12.	28. 2.	7. 3.
13.	14. 3.	21. 3.
14.	28. 3.	4. 4.
15.	11. 4.	17. 4.
16.	25. 4.	2. 5.
17.	9. 5.	16. 5.
18.	23. 5.	30. 5.
19.	6. 6.	13. 6.
20.	20. 6.	27. 6.